

Paskaidrojuma raksts pie Varakļānu novada pašvaldības 2019. gada budžeta

Budžets ir pašvaldības finansiālās darbības pamatdokuments un finanšu instruments ar likumu noteikto funkciju, uzdevumu un brīvprātīgo iniciatīvu izpildei. Sastādot budžetu, ir sabalansētas ekonomiskās un sociālās vajadzības ar pašvaldības finansiālajām iespējām.

Pašvaldības budžets sastāv no pamatbudžeta un speciālā budžeta (neieskaitot ziedojumus un dāvinājumus), un tas ir sastādīts saskaņā ar Finanšu ministrijas 18.12.2018. rīkojumu Nr. 488 "Par valsts pagaidu budžetu 2019.gadam". Pašvaldības budžets izstrādāts pamatojoties uz Varakļānu novada Attīstības programmu 2014. – 2020.gadam.

Sastādot 2019.gada budžeta plānu, pieejamie resursi tika sadalīti atbilstoši novada attīstības prioritātēm, nodrošinot budžeta sabalansētību. Galvenās budžeta prioritātes ir finansējuma nodrošināšana infrastruktūras uzlabošanai un attīstībai, primārajām sociālajām vajadzībām maznodrošinātajai sabiedrības daļai, kvalitatīvas izglītības sistēmas uzturēšanai, kā arī tūrisma nozares veicināšanai. Viens no būtiskākajiem uzdevumiem ir mazināt iedzīvotāju skaita kritumu un veicināt uzņēmējdarbības attīstību. 2018.gadā ir realizēti trīs uzņēmējdarbības infrastruktūras sakārtošanas projekti, kopumā pārbūvējot 5,9 km pievadceļu. 2019.gadā darbs turpināsies Es projektu ietvaros pārbūvējot 7,8 km lauku ceļu. Pašvaldībā tiek izsludināti lauku tūrisma attīstības projekti, tādējādi veicinot iedzīvotāju aktivitāti un līdzdalību novada aktivitātēs.

Pamatbudžets

Ieņēmumi

2019.gada pamatbudžeta ieņēmumi plānoti EUR 3 066 046, naudas līdzekļu atlikums uz gada sākumu EUR 339 105.

Pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumus veido *nodokļu ieņēmumi* - iedzīvotāju ienākuma nodoklis, nekustamā īpašuma nodokļi; *nenodokļu ieņēmumi* – valsts un pašvaldību nodevas, naudas sodi un sankcijas, citi nenodokļu ieņēmumi; *transfertu ieņēmumi* (maksājumi) no valsts un citu pašvaldību budžetiem un *budžeta iestāžu ieņēmumi*.

Nodokļu ieņēmumi. Ieņēmumi no nodokļiem plānoti EUR 1 358 261, jeb 44% no ieņēmumu kopapjoma.

Lielākais īpatsvars nodokļu ieņēmumos ir iedzīvotāju ienākuma nodoklim (88%), nekustamā īpašuma nodokļiem (12%). Ieņēmumi no iedzīvotāju ienākuma nodokļa plānoti EUR 1 201 046 jeb par 5 % mazāk nekā 2018. gada budžeta plānā.

Ieņēmumi no nekustamā īpašuma nodokļiem plānoti EUR 157 215 jeb par 6 % vairāk nekā 2018.gada plānotajā budžetā.

Nenodokļu ieņēmumi. 2019.gada Varakļānu novada budžetā nenodokļu ieņēmumus plānots iekasēt EUR 8 020 apmērā. Šos ieņēmumus veido valsts un pašvaldību nodevas, naudas sodi.

Transfertu ieņēmumi. Pašvaldības ieņēmumu struktūrā liels īpatsvars ir no valsts budžeta un citu pašvaldību budžetiem saņemtajiem maksājumiem (*transfertu ieņēmumiem*), tie plānoti EUR 1 529 116, jeb 50% no ieņēmumu kopapjoma.

Valsts budžeta mērķdotācija pamatizglītības, vispārējās vidējās izglītības, daļējai interešu izglītības programmu pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām EUR 304 186, mērķdotācija pašvaldības izglītības iestāžu piecgadīgo un sešgadīgo bērnu apmācības pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām EUR 23 376. Profesionālās ievirzes mūzikas/mākslas izglītības programmu pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām valsts budžeta mērķdotācija plānota EUR 60 371 apjomā. Mērķdotācijas pedagogu darba samaksai un valsts sociālās

apdrošināšanas obligātajām iemaksām, saskaņā ar līgumu ar Kultūras ministriju par profesionālās ievirzes mūzikas/mākslas izglītības programmu finansēšanu, plānotas laika periodam no 2019.gada 1. janvāra līdz 2019.gada 31.augustam.

Mērķdotācija pašvaldību māksliniecišķo kolektīvu vadītāju darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām EUR 3 447.

Valsts budžeta mērķdotācija mācību līdzekļu un mācību literatūras iegādei plānota EUR 5 937.

Valsts budžeta dotācija KAC uzturēšanai EUR 6 900.

Finansējums primārās veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanai feldšerpunktos no Nacionālā veselības dienesta 2019.gadam tiek plānots EUR 18 506.

Asistentu nodrošināšanai pašvaldībā, pamatojoties uz MK noteikumiem Nr.942 finansējums 2018.gadam, tiek plānots EUR 14 600.

Plānotie ieņēmumi no Nodarbinātības valsts aģentūras pēc noslēgtā līguma par "Algotiem sabiedriskiem darbiem" sastāda EUR 30 600. Finansējums nodarbinātības pasākumiem vasaras brīvlaikā plānots EUR 3 870.

Dotācija no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda plānota EUR 918 418 un speciālā dotācija plānota EUR 45 764 apmērā.

Plānotais atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai EUR 16 141.

Ieņēmumi pašvaldības budžetā no citām pašvaldībām izglītības funkciju nodrošināšanai (savstarpējie norēķini par citu pašvaldību skolēniem mūsu izglītības iestādēs) un sociālās palīdzības funkciju nodrošināšanai plānoti EUR 77 000.

Budžeta iestāžu ieņēmumi. Budžeta iestāžu ieņēmumi ir ieņēmumi no sniegtajiem maksas pakalpojumiem, telpu nomas un citi pašu ieņēmumi. Tie plānoti EUR 170 649 apmērā, kas ir 6% no kopējiem pamatbudžeta ieņēmumiem.

Vecāku maksa par ēdināšanu pirmsskolas izglītības iestādē "Sprīdītis" EUR 12000, vecāku līdzfinansējums mūzikas un mākslas skolā EUR 10 000, ieņēmumi par zemes nomu, telpu nomu un īri - EUR 17 300. Ieņēmumi no maksas par personu uzturēšanos Varakļānu novada pansionātā "Varavīksne" plānoti EUR 50 000, no pacientu iemaksām Stirnienes feldšerpunktā un Murmastienes feldšerpunktā EUR 1000, ieņēmumi par biļešu realizāciju muzejā, baseinā un kultūras pasākumos - EUR 16 000, ieņēmumi par komunālajiem pakalpojumiem - EUR 25 000. Citi ieņēmumi par maksas pakalpojumiem (ēdināšana izglītības iestādēs-darbiniekiem, transporta pakalpojumi, būvvaldes uzturēšana, kopēšana u.c.) plānoti EUR 39 349 apmērā.

1.tabula

Varakļānu novada pašvaldības plānotie ieņēmumi 2019.gadam euro (procentuālais vērtējums bez mērķfinansējuma)

Ieņēmumi (bez mērķfinansējuma)	plānotie ieņēmumi	%
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	1 201 046	47
Nekustamā īpašuma nodoklis	157 215	6
Dotācija no pašvaldību izlīdzināšanas fonda(t.sk. speciālā dotācija)	964 182	37
Pašvaldību savstarpējie norēķini	77 000	3
Nenodokļu un pārējie budžeta iestāžu ieņēmumi	178 669	7
	2 578 112	100

Mērķdotācijas, citi mērķa maksājumi

487 934

Kopā plānotie ieņēmumi

3 066 046

Izdevumi

Varakļānu novada pašvaldības 2019.gada pamatbudžeta izdevumi plānoti EUR 3 160 560 apmērā.

2.tabula

**Plānotie izdevumi 2019.gadā euro
atbilstoši pašvaldības funkcijām**

Izdevumi atbilstoši pašvaldības funkcijām	plānoto izdevumu apjoms	procenti
Vispārējie vadības dienesti	587 601	19
Pašvaldības teritoriju apsaimniekošana	323 672	10
Vispārējā nodarbinātība	40 106	1
Veselības aprūpe, sociālā aizsardzība	485 062	15
Atpūta, kultūra un sports	423 075	14
Izglītība	1 301 044	41
Izdevumi kopā	3 160 560	100

Aizņēmumu pamatsummas maksājumi 126 687

Kopā plānotie izdevumi 3 287 247

Izpildvarai un finanšu darbībai paredzēts finansējums EUR 587 601 apmērā. Šo izdevumu īpatsvars pašvaldības budžetā ir 19%. Šajos izdevumos ietilpst finansējums deputātu, komiteju un komisiju atalgojumam, izpildvaras institūcijām, būvvaldei, centralizētajai grāmatvedībai, norēķiniem ar pašvaldībām par izglītības pakalpojumiem.

Pašvaldības teritoriju apsaimniekošanai, paredzēts EUR 323 672. Šo izdevumu īpatsvars pašvaldības budžetā ir 10%. Šajos izdevumos ietilpst finansējums teritoriju attīstībai un apsaimniekošanai, ūdensapgādei.

Vispārējie nodarbinātības jautājumi EUR 40 106, šo izdevumu īpatsvars pašvaldības budžetā ir 1%.

Veselības aprūpei, sociālajai aizsardzībai un bāriņtiesai paredzēti EUR 485062. Šo izdevumu īpatsvars pašvaldības budžeta izdevumu plānā ir 15% un šie līdzekļi paredzēti ambulatoro ārstniecības iestāžu jeb feldšerpunktu darbībai – EUR 30 970, kā arī EUR 128 614 sociālajiem pabalstiem, bāriņtiesai – EUR 25 352, sociālajam dienestam (neskaitot pabalstus) – EUR 130 244, pansionātam EUR 169882.

Atpūtai, kultūrai un sportam paredzēti EUR 423 075. Šo izdevumu īpatsvars pašvaldības budžeta izdevumu plānā ir 14%. Līdzekļi paredzēti kultūras un sporta pasākumu organizēšanai, bibliotēku, muzeja, kultūras un tautas namu darbības nodrošināšanai.

Izglītībai paredzēti EUR 1 301 044. Šo izdevumu īpatsvars pašvaldības budžeta izdevumu plānā ir 41%. Līdzekļi paredzēti pirmsskolas izglītības iestādes, vispārējās izglītības iestāžu, mūzikas un mākslas skolas mācību programmu īstenošanai, dažādu izglītības pasākumu organizēšanai.

Aizņēmumi 2019.gadā plānotais kredītsaistību samazinājums (aizņēmumu pamatsummas maksājumi) sastāda EUR 126 687.

Līdzekļu atlikums uz gada beigām plānots EUR 117 904.

3.tabula

Atbilstoši ekonomiskajām kategorijām

Izdevumu kategorijas atbilstoši ekonomiskai klasifikācijai	plānoto izdevumu apjoms	procenti
Atlīdzība(t.sk. pedagogiem)	2 020 673	61.4
Preces un pakalpojumi	753 290	22.9
Subsīdijas un dotācijas	7 600	0.2
Procentu izdevumi	2 185	0.1
Sociālie pabalsti	153 286	4.7
Transfertu maksājumi citām pašvaldībām	127 686	3.9
Pamatkapitāla veidošana	95 840	2.9
Aizņēmumi (pamatsummas maksājumi)	126 687	3.9
Izdevumi kopā	3 287 247	100

Pašvaldības kopējās saistības uz gada sākumu ir EUR 3 079 453, no kurām aizņēmumi sastāda EUR 2 837 848, galvojumi EUR 241 605.

4.tabula

Varakļānu novada pašvaldības saistību apmērs 2019.gadā un trijos turpmākajos gados (euro)

Aizņēmumu mērķis	kopējais parāda apjoms 01.01. 2019.	Saistību samazinājums			
		2019.	2020.	2021.	2022.
Varakļānu vidusskolas sporta zāles celtniecības pabeigšanai	189 117	22 117	22 117	22 117	22 117
SIA Varakļānu DZKU pamatkapitāla palielināšanai Kohēzijas fonda projekta "Ūdenssaimniecības attīstība Varakļānos I kārtā" īstenošanai	573 283	54 599	54 599	54 599	54 599
ERAF projekta "Sociālās dzīvojamās mājas "Ceriņi" Varakļānu novadā siltumnoturības uzlabošanas pasākumi" īstenošanai	32 655	2 612	2 612	2 612	2 612
ERAF projekta "Sociālās dzīvojamās mājas "Pūpoli" Varakļānu novadā siltumnoturības uzlabošanas pasākumi" īstenošanai	27 177	2 174	2 174	2 174	2 174
ELFLA projekta "Administratīvās ēkas rekonstrukcija - aktu zāles piebūve"	34 588	13 848	13 848	6 892	0

SIA Varakļānu DZKU pamatkapitāla palielināšanai Kohēzijas fonda projekta "Varakļānu ūdenssaimniecības attīstības II kārtā" īstenošanai	199 648	11 744	11 744	11 744	11 744
ELFLA projekta "Valsts kultūras pieminekļa - Varakļānu muižas jumta atjaunošana" īstenošanai	151 224	0	0	0	5 140
Prioritārā investīciju projekta "Varakļānu novada pašvaldības ielu asfaltēšanas darbi" īstenošanai	304 044	16 210	16 216	16 216	16 216
ELFLA projekta "Infrastruktūras sakārtošana sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumu izveidei Varakļānos" īstenošanai	56 289	0	0	0	0
ERAF projekta "Uzņēmējdarbības vides attīstībai nepieciešamās infrastruktūras uzlabošana Varakļānu novadā, Murmastienes pagastā" īstenošanai	425 801	22 323	22 344	22 344	22 344
ERAF projekta "Uzņēmējdarbības infrastruktūras attīstība Varakļānu pilsētā" īstenošanai	444 897	22 497	22 528	22 528	22 528
ERAF projekta "Uzņēmējdarbības infrastruktūras attīstība Varakļānu pagastā" īstenošanai	331 092	16 692	16 768	16 768	16 768
SIA Varakļānu DZKU pamatkapitāla palielināšanai Kohēzijas fonda projekta "Energoefektivitātes paaugstināšana "Varakļānu" Dzīvokļu komunālais uzņēmums"" SIA Jaunatnes ielas katlu mājā" īstenošanai	68 033	3 383	3 448	3 448	3 448
Kredītsaistības kopā	2 837 848	188 199	188 398	181 442	179 690

Galvojuma mērķis	kopējais galvojuma apjoms 01.01. 2019.	Saistību samazinājums			
		2019.	2020.	2021.	2022.
Studiju kredīts fiziskai personai	1 458	427	427	427	177
Aizņēmums SIA "Vidusdaugavas SPAAO"	2 877	125	125	125	125
Aizņēmums "Varakļānu "Dzīvokļu komunālais uzņēmums"" SIA	237 270	10 984	12 016	12 016	12 016
Galvojumi kopā	241 605	11 536	12 568	12 568	12 568

Saistības pavisam kopā	3 079 453	199 735	200 966	194 010	192 258
-------------------------------	------------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Speciālais budžets

Ieņēmumi

2019.gada speciālā budžeta ieņēmumi plānoti EUR 143 572, kas ir EUR 5 000 vairāk nekā 2018.gadā. Saskaņā ar Satiksmes ministrijas rīkojumu, Varakļānu novada pašvaldība 2019.gadā saņems mērķdotāciju autoceļiem (ielām) EUR 133 572, ieņēmumi no dabas resursu nodokļa plānoti EUR 10 000.

Līdzekļu atlikums 2019.gada sākumā bija EUR 82 873.

Izdevumi

2019.gada speciālā budžeta izdevumi plānoti EUR 226 445 apmērā.

t.i., EUR 179 710 paredzēts izlietot autoceļu (ielu) uzturēšanai, savukārt EUR 46 735 paredzēts izlietot vides aizsardzībai (dabas resursu nodoklis).

Ziedojumi

Ziedojumu atlikums uz 2019.gada 1.janvāri EUR 3 163.

Domes priekšsēdētājs

M.Justs